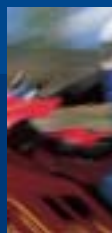

Diabetes en het rijbewijs

Alles wat er komt kijken bij
het halen en houden van het
rijbewijs bij twijfels over uw
rijgeschiktheid

Centraal Bureau
Rijvaardigheids-
bewijzen

Woord vooraf

Nederland telde in 2000 meer dan 250.000 diabetici tussen de achttien en zeventig jaar. Deze brochure geeft informatie over het halen en houden van het rijbewijs (alle categorieën) voor personen met diabetes mellitus. Zoals bij alle kandidaten toetst het CBR zowel de rijvaardigheid als de medische geschiktheid. Diabetici hebben

echter een aanvullende aantekening van of een keuring door een arts nodig op de gezondheidsverklaring (zie 'Eigen verklaring').

Het CBR adviseert en begeleidt u in dit

proces. Ook voor eventuele aanpassingen in uw auto bent u bij ons aan het goede adres. Voor meer informatie of een persoonlijk advies kunt u ons bereiken via de telefoonnummers achterin deze brochure.

Rijvaardigheid en rijgeschiktheid

Om de verkeersveiligheid te bewaken, toetst het CBR voor het halen van het rijbewijs twee zaken: de rijvaardigheid en de medische geschiktheid. De rijvaardigheid wordt beoordeeld in een theorie- en praktijkexamen. De kandidaat laat daar zien voldoende kennis en vaardigheid te bezitten om veilig en zelfstandig te kunnen deelnemen aan het verkeer. De medische geschiktheid wordt in eerste instantie getoetst via een vragenlijst: de zogenaamde Eigen verklaring.

» Eigen verklaring

Het formulier Eigen verklaring is een formulier waarmee een Verklaring van geschiktheid kan worden aangevraagd. Hij is verkrijgbaar bij de gemeente en het CBR. Het formulier bestaat uit elf vragen over aanwezigheid van ziekten, afwijkingen en aandoeningen die van invloed kunnen zijn op de rijgeschiktheid. U moet het formulier zelf invullen.

Omdat diabetici minimaal één van de vragen met 'JA' beantwoorden, moet de Eigen verklaring worden voorzien van een aantekening door een arts. Deze aantekening geeft de medisch adviseur bij het CBR informatie

over de aard en de ernst van de ziekte. De arts moet in zijn aantekening op de Eigen verklaring in ieder geval antwoord geven op de volgende vragen:

- › Hoe lang bestaat de diabetes?
- › Welke behandeling vindt plaats (dieet, tabletten en/of insuline)?
- › Is er sprake van hypoglycemiën en zo ja, hoe vaak treden ze op?
- › Hoe worden de hypoglycemiën herkend en op welke wijze worden deze opgevangen?
- › Zijn er complicaties en zo ja, welke en hoe ernstig zijn deze?

Formulier Eigen verklaring.

Formulier Geneeskundig verslag.

» Eigen verklaring met Geneeskundig verslag

Een medische keuring door een arts is verplicht als de aanvrager:

- › zeventig jaar of ouder is óf
- › de aanvraag een eerste afgifte betreft van een rijbewijs in de categorie
 - › C (vrachtauto's) of
 - › D (autobussen) of
 - › E (aanhangwagens bij C of D).

Dan moet ook het zogenaamd Geneeskundig verslag worden ingevuld. Dit verslag vormt de rechterpagina van het tweebladig model Eigen verklaring. Ook dit formulier is verkrijgbaar bij de gemeente en het CBR.

» Keuring door de eigen arts?

De aantekening op de Eigen verklaring en/of de medische keuring voor het

Geneeskundig verslag moet worden opgemaakt door een arts. In Nederland is het niet de gewoonte dat een behandelend arts over zijn eigen patiënten verklaringen verstrekt. Gedragsregels van de artsenorganisatie KNMG verbieden dit zelfs. U zult dus meestal een andere arts vragen de aantekening te plaatsen en de keuring te verrichten. Deze arts kan echter wel, met uw toestemming, contact opnemen met uw behandelend arts. Het CBR accepteert overigens wel informatie van de behandelend arts. Het heeft slechts belang bij inhoudelijk goede informatie.

» Verwijzing voor nader onderzoek

Na kennisneming van de Eigen verklaring en de bijbehorende aantekening van de arts, kan de adviseur van het CBR om een nader onderzoek en advies vragen over de medische geschiktheid en een eventuele beperkte duur daarvan. Hiervoor wordt u (op eigen kosten) verwezen naar een medisch specialist (bijvoorbeeld oogarts of internist). De medisch adviseur van het CBR verricht zelf geen keuringen.

Regeling eisen geschiktheid 2000

Bij de beoordeling van de rijgeschiktheid hanteert het CBR de bijlage Regeling eisen geschiktheid 2000. Deze regeling is ook te vinden op www.cbr.nl/pdf/reg2000.pdf en www.overheid.nl. Een korte samenvatting vindt u hieronder.

» Hypoglycemie (hypo's)

Voor alle vormen van diabetes mellitus geldt dat personen bij wie plotseling en onverwacht dalingen in het bewustzijn optreden door hypoglycemie, niet in aanmerking komen voor een rijbewijs (ongeacht welke categorie). Dit geldt ook voor personen bij wie de ziekte gepaard gaat met ernstige complicaties van ogen, zenuwstelsel of hart en bloedvaten.

» Geldigheid van het rijbewijs voor diabetici

Hieronder volgt een opsomming van de eisen die gesteld worden aan diabetici voor de geldigheid van het rijbewijs:

- › Diabetici die geen insuline gebruiken, goed zijn ingesteld en vrij zijn van bovengenoemde complicaties, kunnen voor alle rijbewijzen worden goedgekeurd voor een termijn van maximaal vijf jaar.
- › Diabetici die insuline gebruiken, goed zijn ingesteld en vrij zijn van bovengenoemde complicaties, kunnen voor rijbewijzen van groep 1 (zie schema pagina 6) worden goedgekeurd voor een termijn van maximaal vijf jaar.
- › Diabetici die insuline gebruiken, komen slechts in uitzonderlijke gevallen in aanmerking voor een rijbewijs van groep 2 (zie schema pagina 6). Van die gevallen is sprake als zij: goed zijn ingesteld, vrij zijn van bovengenoemde complicaties, aan zelfcontrole doen en een goed inzicht hebben in hun ziekte. Daarnaast is steeds een onderzoek door een onafhankelijke internist vereist. De geschiktheidstermijn is hier maximaal drie jaar.

In geval van ongeschiktheid of geschiktheid voor een kortere termijn heeft de aanvrager het wettelijk recht een keuring of herkeuring aan te vragen via de afdeling Herkeuringen op het hoofdkantoor van het CBR.

Groep 1

Rijbewijzen

- › A (motor),
- › B (personenauto) en
- › E (aanhanger) bij B

Groep 2

Rijbewijzen

- › C (vrachtauto's),
- › D (autobussen) en
- › E (aanhanger) bij C en/of D

» Het gezichtsvermogen

Diabetes mellitus heeft - hoe goed ook gereguleerd - altijd invloed op het gezichtsvermogen. Voor de beoordeling van de medische geschiktheid moet de adviseur van het CBR dan ook de beschikking hebben over oogheelkundige gegevens. De keurend arts noteert in zijn aantekening daarom ook gegevens over de gezichtscherpte (zonder en met bril/contactlenzen) en over eventuele complicaties (bijvoorbeeld aandoening van het netvlies of staar).

Hieronder vindt u de minimale eisen aan de gezichtscherpte:

- › De gezichtsscherpte voor de categorieën in groep 1 moet, eventueel met bril of contactlenzen, minimaal 0,5 zijn met twee ogen samen. Bij mensen met één functioneel oog moet dit goede oog minstens een gezichtsscherpte halen van 0,6.
- › De gezichtsscherpte van aanvragers voor de categorieën uit groep 2 moet, eventueel met bril of contactlenzen, minimaal 0,8 zijn op het beste oog en minstens 0,5 op het minst goede oog.

- › Het gezichtsveld moet horizontaal minstens 140 graden zijn.
- › Indien sprake is van een progressieve oog-aandoening zoals diabetische retinopathie of staar, is een oogartsrapport nodig om te beoordelen of een beperking van de geschiktheidstermijn aan de orde is. Progressieve aandoeningen leiden vrijwel altijd tot ongeschiktheid voor rijbewijzen van groep 2.

Bij aanvragers van een Verklaring van geschiktheid die meer dan twintig jaar diabetes mellitus hebben, is in alle gevallen een onderzoek door een oogarts noodzakelijk.

» Praktische rijgeschiktheid

Indien er voor een goede bediening van het motorvoertuig aanpassingen nodig zijn, kan de medisch adviseur vragen om een toetsing van de praktische rijgeschiktheid via een rijtest

met de deskundige praktische rijgeschiktheid. Deze rijtest is bedoeld om een beeld te krijgen van de verkeersdeelname en om te beoordelen of aanpassingen in de auto gewenst zijn. Een rijtest is geen rijexamen en er zijn (behalve het eventueel huren van een lesauto) geen extra kosten aan verbonden. Maar de uitkomst van een rijtest is niet vrijblijvend: de noodzakelijke aanpassingen worden door een code op het rijbewijs vermeld. Dit rijbewijs is daarmee alleen geldig voor een voertuig met de vermelde aanpassingen.

In een ander voertuig zonder de vereiste aanpassingen rijdt u dus met een ongeldig rijbewijs en dus zonder verzekering.

Aanvraag voor een 'klein' rijbewijs groep 1

Voor de vernieuwing van een 'klein' rijbewijs gelden vier stappen

1

Koop het formulier Eigen verklaring bij het gemeentehuis of het CBR en vul het formulier zelf in. Vermeld hierop dat u diabetes mellitus heeft.

2

Haal een afschrift van uw persoonsgegevens uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA) op het gemeentehuis van uw woonplaats.

3

Vraag een arts om een aantekening.

4

Stuur beide formulieren naar het CBR.

De medisch adviseur van het CBR kan u vragen een medische keuring door een specialist uit te laten voeren. Hij kan u tevens vragen een rijtest af te leggen. Het rijbewijs wordt voor maximaal vijf jaar verlengd.

Aanvraag voor een 'groot' rijbewijs groep 2

Voor de vernieuwing van een 'groot' rijbewijs gelden vier stappen

1

Koop het formulier Eigen verklaring bij het gemeentehuis of het CBR en vul het formulier zelf in. Vermeld hierop dat u diabetes mellitus heeft.

2

Haal een afschrift van uw persoonsgegevens uit de gemeentelijke basisadministratie (GBA) op het gemeentehuis van uw woonplaats.

3

Stuur beide formulieren naar het CBR.

4

Het CBR verwijst u vervolgens naar een onafhankelijk internist en eventueel een andere specialist, zoals bijvoorbeeld een oogarts.

De medisch adviseur van het CBR kan u vragen een rijtest af te leggen. Het rijbewijs wordt voor maximaal drie jaar verlengd.

» Tussentijdse melding

Rijbewijsbezitters die een ziekte of aandoening krijgen die de rijgeschiktheid kan beïnvloeden, kunnen dit tussentijds melden bij het CBR. Dit gebeurt met het formulier Eigen verklaring. Deze zogenaamde tussentijdse melding is in Nederland vrijwillig. Er is tot op heden geen wet die u verplicht aandoeningen tussentijds te melden. Wel is er een soort afgeleide, morele

plicht: niemand behoort andere weggebruikers in gevaar te brengen. Deskundigen van het CBR kunnen u hierover adviseren. Verkeersveiligheid staat hierbij voorop, maar de medisch adviseur streeft ernaar zoveel mogelijk mensen aan het wegverkeer te laten deelnemen.

*Deze brochure is een uitgave van het Centraal Bureau
Rijvaardigheidsbewijzen (CBR).
De tekst is een populaire weergave van wetten en regels.
Aan de tekst kan geen rechtskracht worden ontleend.*

Productie: afdeling In- en Externe Betrekkingen

Oplage: 10.000 stuks

April 2002

Voor verdere informatie kunt u altijd contact opnemen met de medische administratie van het CBR of met één van de medisch adviseurs in uw regio.

Inwoners van de provincies Groningen, Friesland en Drenthe kunnen zich wenden tot:

Inwoners van de provincies Noord-Brabant en Limburg kunnen zich wenden tot:

Inwoners van de provincies Overijssel, Gelderland en Flevoland kunnen zich wenden tot:

Inwoners van de provincies Noord-Holland en Utrecht kunnen zich wenden tot:

Inwoners van de provincies Zuid-Holland en Zeeland kunnen zich wenden tot:

CBR Hoofdkantoor

P.C. Boutenslaan 1
Postbus 5301
2280 HH Rijswijk (ZH)
Telefoon (070) 372 05 00

CBR regio Noord

Overcingellaan 13
Postbus 40
9400 AA Assen
Telefoon (0592) 32 48 88
(ook reserveren van theorie-examens)

CBR regio Zuid

Hoevenweg 20
Postbus 7936
5605 SH Eindhoven
Telefoon (040) 250 28 02
Voor reserveren theorie-examens:
(040) 250 28 90

CBR regio Oost

Hazenkamp 10
Postbus 4046
6803 EA Arnhem
Telefoon (026) 323 87 00
Voor reserveren theorie-examens:
(026) 323 87 77

CBR regio West-Noord

Naritaweg 150
Postbus 58001
1040 HA Amsterdam
Telefoon (020) 584 02 40
Voor reserveren theorie-examens:
(020) 584 02 49

CBR regio West-Zuid

Lange Kleiweg 30
Postbus 1062
2280 CB Rijswijk (ZH)
Telefoon (070) 413 01 00
Voor reserveren theorie-examens:
(070) 413 01 88

Internet

www.cbr.nl

